

Motion till riksdagen 2020/21:3967

av **Christian Carlsson m.fl. (KD)**

med anledning av prop. 2020/21:152 Vissa insatser för ökad lärarkompetens

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen avslår regeringens förslag i den del det innebär att registerutdrag inte längre ska överlämnas.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att reglerna om att registerutdrag ska överlämnas bör utvidgas till att även omfatta gymnasieskolan och gymnasiesärskolan och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att chaufförer som kör barn som har behov av skolskjuts ska omfattas av skollagens regler om registerkontroll och att bestämmelserna ska utvidgas så att även dessa personer ska överlämna registerutdrag, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

I propositionen lämnar regeringen förslag på åtgärder som syftar till att öka lärarkompetensen. Huvudmannens ansvar för personalens kompetensutveckling, även vid utbildning på entreprenad, förtydligas.

För att motverka bristen på behöriga lärare inom svenska för invandrare (sfi) föreslås en försöksverksamhet där man gör ett undantag från skollagens krav på legitimation och behörighet för att få undervisa. Verksamheten ska tillåta tidsbegränsade anställningar i högst tre år av personer som ska bedriva undervisning i kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare om de samtidigt deltar i högskoleutbildning i svenska som andraspråk eller motsvarande utbildning.

Regeringen föreslår också att det ska vara möjligt att göra undantag från kraven på legitimation och behörighet för lärare som bedriver viss undervisning inom riksrekryterande utbildning på nationella program i gymnasieskolan med syfte att underlätta rekrytering av lärare med olika typer av specialistkompetens.

Vidare föreslås ändrade regler för registerkontrollen för personer som erbjuds arbete i skolan, och avslutningsvis föreslår regeringen en förlängning av den övergångsperiod under vilken det medges undantag från krav på legitimation och behörighet för lärare som bedriver viss undervisning.

Kristdemokraterna ställer sig bakom stora delar av propositionen. Förslagen till undantag från kraven på legitimation och behörighet är nödvändiga. Vi har däremot invändningar mot förslaget om ändrade regler för registerkontroll och anser att regeringen behöver göra mer för att åtgärda bristen på speciallärare och specialpedagoger inom exempelvis specialskolan och särskolan.

Registerkontroll

Den som erbjuds anställning i förskolan, förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, fritidshemmet eller inom annan pedagogisk verksamhet som avses i 25 kap. skollagen ska i dag lämna ett utdrag ur belastningsregistret till den som erbjuder anställningen. Nu föreslår regeringen att tillvägagångssättet för registerkontroll enligt skollagen ska ändras så att den som omfattas av registerkontrollen enbart ska behöva visa upp ett registerutdrag i stället för att överlämna ett sådant. Förslaget innebär att en kontroll av ett registerutdrag endast ska få dokumenteras genom en anteckning om att utdraget har visats upp, men förslaget från regeringen innebär att ingen annan dokumentation rörande kontrollen eller registerutdraget får göras.

Kristdemokraterna motsätter sig regeringens förslag att registerutdrag inte längre ska behöva överlämnas. Barnens trygghet behöver i det här fallet väga tyngre än både hänsyn till integritet för den som återfinns i belastningsregistret och den administration som uppstår hos huvudmännen i och med att registerutdraget överlämnas.

Statens skolverk, Nacka kommun och Lunds kommun avstyrker regeringens förslag med motiveringen att förslaget innebär en försämrad säkerhet för barnen. Skolverket konstaterar att regeringens förslag inte tillräckligt beaktar barnperspektivet. Att begära in registerutdrag är en viktig del i skolans säkerhetsarbete. Man menar vidare att förslaget kan leda till stora svårigheter om det i efterhand visar sig att handläggningen inte varit korrekt eller att registerutdraget varit förvanskat. Barnombudsmannen (BO) uttrycker också oro över att förslaget försämrar barnens säkerhet eftersom ett utdrag som enbart visas upp är lättare att förfalska. Kristdemokraterna instämmer i ovan nämnda remissinstansers synpunkter. Det finns uppenbara risker med att inte i efterhand kunna kontrollera utdragen, och vi är inte beredda att äventyra barnens trygghet och säkerhet. Registerutdrag ur belastningsregistret bör även i fortsättningen överlämnas för det fall att någon söker anställning, och vi säger därmed nej till regeringens förslag om ändrat tillvägagångssätt avseende registerkontrollen.

Kristdemokraterna anser att skollagens bestämmelser om registerkontroll även ska omfatta gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. Vi anser även att chaufförer som kör barn som har behov av skolskjuts till och från skolan bör omfattas av registerkontroll. Det sistnämnda har även föreslagits av Riksförbundet för barn, unga och vuxna med utvecklingsstörning (FUB). Vi menar att en obligatorisk registerkontroll för chaufförer som anlitas för skolskjuts skulle minska risken för att någon som tidigare har dömts för exempelvis sexualbrott kommer i kontakt med skolbarnen, och därmed skulle skyddet stärkas för barn som är på väg till och från skolan.

Lärarbrist inom specialskolan och särskolan

Regeringen lyfter i propositionen fram problemet med bristen på behöriga lärare i grundsärskolan, specialskolan och gymnasiesärskolan. Det är dessvärre en brist som förväntas bestå under lång tid framöver. Kristdemokraterna ställer sig bakom regeringens förslag och anser att de tidsbegränsade undantagen från krav på legitimation och behörighet i berörda skolformer behöver förlängas till utgången av juni 2028, men vi anser samtidigt att mer behöver göras för att åtgärda bristen på behöriga speciallärare och specialpedagoger.

Under lång tid har det nu varit brist på just specialpedagoger och speciallärare. Det är mycket allvarligt eftersom elever som har de största behoven behöver få hjälp och stöd av lärare som har den största kompetensen. I Kristdemokraternas budgetmotion föreslogs därför en särskild satsning på specialpedagogiskt stöd, där lärare erbjuds att komplettera sin grundutbildning med en speciallärarutbildning med i huvudsak bibehållen lön, dvs. 80 procent av lönen. Kristdemokraterna har beskrivit förslaget gällande Speciallärarlyftet i motion 2020/21:3626, i vilken vi också beskriver vår relaterade finansiering för kommande budgetår. Regeringen behöver göra mer för att Sverige ska få fler behöriga speciallärare och specialpedagoger.

Christian Carlsson (KD)

Pia Steensland (KD)

Acko Ankarberg Johansson (KD)

Roland Utbult (KD)